
Kyrkomötet
Kyrkolivsutskottets betänkande 2021:6

Ekonomiskt stöd till Ungresurs.nu

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2021:19 i vilken motionärerna föreslår att Ungresurs.nu årligen ska garanteras fortsatt ekonomiskt stöd och att kyrkostyrelsen ska utreda förutsättningarna att knyta Ungresurs.nu till nationell nivå, med fortsatt regional placering.

Utskottet konstaterar att den verksamhet som bedrivs genom Ungresurs.nu är angelägen både för kyrkan, församlingslivet och de unga. En satsning på Ungresurs.nu ligger helt i linje med vad kyrkostyrelsen anför i skrivelsen 2021:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2022–2024, om att församlingarna behöver fungera som rekryterande miljöer.

Utskottet föreslår därför att motionen ska bifallas i sin helhet.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att

1. bifalla motion 2021:19 punkt 1,
2. bifalla motion 2021:19 punkt 2.

Motionens förslag

Motion 2021:19 av Karin Janfalk m.fl., Ekonomiskt stöd till Ungresurs.nu

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att

1. se till att det årligen garanteras ett fortsatt ekonomiskt stöd till Ungresurs.nu i dess nuvarande form,
2. utreda förutsättningarna att knyta Ungresurs.nu till nationell nivå med fortsatt regional placering.

Bakgrund

Volontärår och praktikprogram i Svenska kyrkan

Från 1968 fram till 2014 har det i varierande former funnits nationella program som gett unga människor möjlighet att få göra praktik i en församling under ett år. Programmen har bedrivits av Svenska kyrkan och Svenska Kyrkans Unga, och benämndes först *Diakonala året*, därefter *Volontäråret* och sedan i en utvecklad form *PULS – projektarbete av unga för lärande i Svenska kyrkan*. Det sistnämnda avslutades 2014 eftersom endast två stift och fem församlingar hade tackat ja till att delta.

I alla satsningar har två perspektiv funnits med: dels att ge en ung människa en plats där hon får växa i tro, liv och erfarenheter, dels att öka möjligheterna att rekrytera medarbetare till tjänst i Svenska kyrkan.

Efter att den nationella verksamheten med volontäråret avslutats fortsatte Svenska Kyrkans Unga i Göteborg, Helsingborgs folkhögskola och ett antal församlingar och handledare i Göteborgs stift att bedriva verksamheten i bland annat Göteborgs stift. Upplägget var ungefär det samma som tidigare. De flesta församlingarna med volontärer fanns inom Göteborgs stift. Verksamheten i Göteborg bedrivs sedan höstterminen 2013 under namnet *Ung Resurs* eller *Ungresurs.nu* och har sedan utvidgats till att omfatta fler stift, se följande sida.

Tidigare behandling i kyrkomötet

Frågor om fortsatta satsningar på praktikår, både inom ramen för Ungresurs.nu och på andra sätt, har behandlats på tidigare kyrkomöten. Till kyrkomötet 2016 inkom motion 2016:85 *Flera unga resurser i församlingarna*. Motionärerna föreslog att kyrkomötet skulle uppdraga till kyrkostyrelsen att utvidga möjligheter och underlätta förutsättningar för ett nationellt organiserat program för volontärår i Svenska kyrkans församlingar. Detta föreslogs skulle ske i samråd med Svenska Kyrkans Unga och Helsingborgs folkhögskola utifrån en utredning av omfattning och resultat av programmet *Ungresurs.nu – volontärår i Svenska kyrkan*.

Organisationsutskottet (O 2016:8) föreslog att motionen skulle avslås, men ville istället uppmana kyrkostyrelsen att prioritera ett tidigare beslutat uppdrag, Nationellt program för praktik för unga (Ks 2014:1304). Kyrkomötet biföll utskottets förslag, vilket gav kyrkostyrelsen i uppdrag att intensifiera arbetet med att utreda förutsättningarna för hur ett nationellt program för praktik för unga på bästa sätt kan organiseras, genomföras och finansieras. I en studie inhämtades sedan erfarenheterna från *Volontäråret*, *PULS – projektarbete av unga för lärande i Svenska kyrkan* och *Ung Resurs* i Göteborgs stift. Dessutom togs erfarenheter tillvara från de övriga volontär- och stipendiatprogram som erbjuds i Svenska kyrkan.

Resultatet av utredningen rapporterades i kyrkostyrelsens skrivelse 2017:2, bilaga 2. Bedömningen var att ett nationellt program för praktik för unga skulle kunna genomföras som en insats med två delar. Dels innebar det en förstärkning av *Ung resurs.nu – volontärår i Svenska kyrkan* med administrativa och kommunikativa insatser under tre år för större möjlighet för kontakt och samordning med övriga stift i programmet, dels ett särskilt ekonomiskt stöd från nationell nivå till stift och församlingar som ville utveckla det egna arbetet med praktik för unga. Detta erbjöd möjlighet att söka riktat församlingsbidrag för egna satsningar. Bidrag skulle kunna sökas under tre år och fungera som incitament för församlingar att utveckla och erbjuda olika typer av praktik för unga.

I enlighet med ovanstående har satsningen *Ungresurs.nu – ett praktikår i Svenska kyrkan* sökt och beviljats 1 miljon kronor per år för verksamhetsåren 2019, 2020 och 2021. Bidraget har administrerats av Svenska Kyrkans Unga i Göteborgs stift och Göteborgs stift. Eftersom praktikåret löper under ett läsår, höst till vår, har anslaget utökats med ytterligare 500 000 kronor för våren 2022 för att de som påbörjat sin praktik hösten 2021 ska kunna fullfölja året.

Ungresurs.nu har äskat ekonomiska medel hos kyrkostyrelsen för en förlängning ytterligare en period.

Satsningen *Ungresurs.nu* – ett praktikår i Svenska kyrkan genomförs nu som en folkhögskolekurs i samverkan mellan Helsjöns folkhögskola, Älvsby folkhögskola, Göteborgs stift, Luleå stift och Svenska Kyrkans Unga i Göteborgs stift. En styrgrupp leder arbetet, med representanter från huvudmännen, kursledning, de nuvarande handledarna samt tidigare praktikanter. Denna grupp utses av distriktsstyrelsen för Svenska Kyrkans Unga i Göteborgs stift. Ungefär 50 procent av en tjänst för stiftskonsulent/-handläggare samt 20 procent för en deltidskommunikatör har finansierats av kyrkomötesbidraget.

Syftet med *Ungresurs.nu* är att under tio månader (mitten av augusti – mitten av juni) ge unga människor mellan 18 och 25 år möjlighet att ställa sig till förfogande för kyrkans liv och verksamhet och undersöka vad det innebär att arbeta inom Svenska kyrkan. Året vill också ge tid och utrymme för reflektion kring det egna livet och tron. Syftet för praktikplatsen/församlingen är att få in en ung människas perspektiv i sin verksamhet och genom volontären erbjuda de unga i församlingen en förebild.

Arbetsuppgifterna varierar, men finns exempelvis inom verksamhet för barn och unga, körer, verksamhet för äldre och vaktmästaruppgifter. Förutom praktisk verksamhet i församlingen innehåller året 18 kursdagar, fördelade på fyra tillfällen, på folkhögskola. Däremellan genomförs digitala träffar och gemensamma uppgifter. Praktikanterna har möjlighet till bibelfördjupning och andlig utveckling. Handledarsamtal ingår, liksom praktikplatsbesök av stiftskontakt.

Inför praktikåret 2021/22 sökte 69 unga personer praktik och 59 praktikplatser hade anmält intresse. I slutet av augusti var 49 placerade på praktikplatser.

De unga sökande kommer från alla de 13 stift och praktikplatserna finns i tio av stift. Antalet placerade ungdomar har, under tiden arbetet med de tilldelade kyrkomötesmedlen pågått, ökat med 188 procent. 2018/2019 deltog endast 17 praktikanter. Under de senaste tre åren har större satsningar gjorts på kommunikation och marknadsföring som skett både digitalt och på utställningar och andra arenor, stiftskontakter har tagits med bland annat stiftens rekryteringsteam, och folkhögskolor har kontaktats.

Från och med hösten 2021 är två folkhögskolor knutna till programmet. Utöver Helsjöns folkhögskola (Göteborgs stift) finns även Älvsbyns folkhögskola (Luleå stift) som kursplats för de fyra kurstillfällena. 28 deltagare ska nu gå kursen på Helsjöns folkhögskola, 21 på Älvsbyns folkhögskola. Från styrgruppens sida uppges att om antalet stift och praktikanter ökar kan ytterligare folkhögskolor komma att bli aktuella.

Utöver den webbsida som drivs inom satsningen, med just adressen ungresurs.nu, finns det på nationell nivå på svenskakyrkan.se en sida med information om *Ungresurs.nu*. Den har titeln *Praktisera i en församling*, <https://www.svenskakyrkan.se/ung-volontar-i-en-forsamling>, och hade under tolv månadersperioden september 2020 till augusti 2021 484 sidvisningar, varav 433 unika.

Övrigt

I nuläget pågår också andra satsningar på praktikanter i Svenska kyrkan, vid sidan av *Ungresurs.nu*. Exempelvis finns *Trainee i Växjö stift*, som är en praktik och en möjlighet för personer mellan 18 och 25 år att prova på att arbeta i Svenska kyrkan under tio månaders tid.

Vikten av att både ta tillvara ungas perspektiv och säkra framtidens rekrytering anförts av kyrkostyrelsen i skrivelsen 2021:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2022–2024. På sidan 5 understryks att det är ”en utmaning att bereda plats och ta tillvara barns och ungas perspektiv och erfarenheter i gudstjänster

och övrigt församlingsliv.” I skrivelsens avsnitt Hög tid för omställning i Svenska kyrkan står att Svenska kyrkan i sin helhet behöver prioritera och utveckla nya arbetsformer. Vidare anføres i avsnittet Rekrytering och kompetensförsörjning att Svenska kyrkan behöver säkra framtidens rekrytering och kompetensförsörjning för tjänst inom Svenska kyrkan och även attrahera medarbetare inom andra professioner än de som utbildas vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut. Detta kräver enligt skrivelsen ett långsiktigt arbete.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bifalla motion 2021:19.

Den verksamhet som bedrivs genom Ungresurs.nu är angelägen både för kyrkan, församlingslivet och de unga, och det är mycket glädjande att se hur den har vuxit och utvecklats.

Eftersom praktikanterna nu finns i tio av de 13 stiftens är satsningen stiftsövergripande på ett annat sätt än övriga praktiksatsningar i Svenska kyrkan. En internationell prägel finns också, genom ett praktikantutbyte med Tyskland. Utskottet vill utreda förutsättningarna för att knyta Ungresurs.nu till nationell nivå med fortsatt regional placering.

Utskottet konstaterar att en ekonomisk satsning på Ungresurs.nu ligger helt i linje med vad kyrkostyrelsen anför i skrivelsen 2021:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2022–2024, om att församlingarna behöver fungera som rekryterande miljöer. Det gäller både till de olika yrkesrollerna som finns i kyrkan – många praktikanter går vidare till något av de fyra profilyrkerna eller till andra tjänster – och till uppdrag som förtroendevald, kyrkvärd eller ideell. Ett praktikår ger dessutom arbetserfarenhet under handledning och möjlighet att växa både i tro och som människa.

Vidare konstaterar utskottet att för församlingarnas del vidgar praktikanterna perspektiven och fungerar som unga förebilder. Även dessa värdefulla bidrag knyter an till något som kyrkostyrelsen pekar ut som en utmaning i sin skrivelse 2021:1, nämligen att bereda plats för och ta tillvara ungas perspektiv och erfarenheter i gudstjänster och övrigt församlingsliv.

Att antalet sökande och antalet praktikförsamlingar till Ungresurs.nu har ökat markant under de senaste åren är ett tydligt kvitto på att behovet finns.

Utskottet föreslår därför att motionen bifalls i sin helhet.

Digitalt sammanträde den 7 oktober 2021

På kyrkolivsutskottets vägnar

Niklas Grahn, ordförande

Marie Wildhammar Okker, sekreterare

Beslutande: Niklas Grahn, ordförande, Marie Nielsén, Ronny Hansson, Ann-Sofie Karlsson Ågren, Peter Egardt, Kent Karlsson, Amanda Carlshamre, Agne Arnesson, Ellionor Moberg, Ann-Christine From Utterstedt, Mats Ershammar, Karin Janfalk, Viktoria Bagi, Torbjörn Aronson och Margaretha Herthelius.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Lina Dahm, Anna Rapakko, Johannes Fransson, Sara Waldenfors, Lars Jakobsson, Tomas Fors, Christoffer Wallin, Zandra Pettersson, Lisa Gerenmark och David Castor.

KI 2021:6

Biskoparna Thomas Petersson och Andreas Holmberg har deltagit i utskottets överläggningar.